

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2011-2012 / ETAPA I
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a IV-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 60 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsul corect:

A. *Se zice că vulturul e împăratul păsărilor. Asta fiindcă dintre toate zburătoarele, el este cel mai mare, el se ridică cel mai sus în zbor, el are ciocul cel mai aprig și gheara cea mai puternică. Aripile îi sunt puternice și late, pieptul mare și bombat. Mereu îl vezi stând drept și mândru ca un soldat. Vulturul munților poate ridica în gheare până la un miel mai vârstnic.*

Cu aripile lui fumurii, împestrițate cu pene alburii, străbate văzduhul în lung și-n lat. Trece pe deasupra câmpiei, a pădurilor și chiar a munților, zboară fără larmă, abia dând din aripi. Numai capul și-l rotește încoace și-ncolo. De acolo, de sus, ochii lui văd până și șoarecele cum se furișează prin iarbă.

Când își găsește prada, coboară drept ca o săgeată deasupra-i. O prinde în gheare și o ridică în înălțimi. Zburând, o sfâșie. În urma lui, rotesc prin văzduh asemeni unor scame petice de blană ori fulgi din penele prăzii sfâșiate.

(Eugen Jianu, *Locuitorii pădurii*)

1. Pasărea prezentată în text este:
a. rândunica;   b. vulturul;   c. barza;   d. cocoșul de munte.
2. Vulturul este numit împăratul păsărilor pentru că:
a. are ciocul cel mai aprig;
b. se ridică cel mai sus în zbor;
c. are aripile puternice și late;
d. este cel mai mare, se ridică cel mai sus în zbor, are ciocul cel mai aprig, gheara cea mai puternică, aripile puternice și late.
3. Poate ridica în gheare până la:
a. un elefant;   b. o cămilă;   c. un miel;   d. un cerb.
4. Ochii lui văd la distanțe:
a. mici;   b. foarte mici;   c. mari;   d. foarte mari.
5. Vulturul sfâșie prada:
a. pe iarbă;   b. în curtea oamenilor;   c. în timpul zborului;   d. pe nisip.
6. Expresia **coboară drept ca o săgeată** are înțelesul:
a. coboară cu mișcări line;   b. coboară cu repeziciune;   c. coboară cu ocolișuri;   d. se înalță ca o săgeată.

7. Cuvântul cu înțeles opus pentru **larmă** este:
a. zgomot;   b. gălăgie;   c. liniște;   d. zarvă.
8. Cuvântul **prada**, din text, este, ca parte de vorbire:
a. substantiv;   b. verb;   c. adjectiv;   d. altă parte de vorbire.
9. Șirul care conține numai cuvinte despărțite corect în silabe este:
a. îm-pă-ra-tul, fi-ind-că, vârs-tnic, fu-ri-șea-ză;
b. î-mpă-ra-tul, fi-ind-că, vârst-nic, fu-ri-șea-ză;
c. îm-pă-ra-tul, fi-ind-că, vârst-nic, fu-ri-șea-ză;
d. îm-pă-ra-tul, fiind-că, vârst-nic, fu-ri-șea-ză.
10. Propoziția care nu are legătură cu conținutul textului este:
a. Aripile lui sunt puternice și late.
b. Trece și pe deasupra câmpiei, a pădurilor și chiar a munților.
c. Vulturul e împăratul păsărilor.
d. Blana lui cea cafenie și cu pete gălbui îl ascunde în frunzișul copacilor.

B. *Marina se învârtea de colo-colo, prin cameră, și deodată își dădu seama că e singură. Dacă i-ar spune cineva o poveste, ar fi altfel... Nu se gândi mult și se apropie de ceasul deșteptător.*

— Spune-mi o poveste, ceasule!

— Tic-tac, tic-tac, eu o tot spun întruna, răspunse ceasul... Povestea timpului...

— Dar nu pricep nimic, zise Marina.

— Cine stă degeaba nu poate asculta povestea timpului...

— Ploaie, dragă ploaie, strigă fetița, spune-mi o poveste...

— Numai una? Știu sute de povești. Ascultă-le bine!

— Ce fel de povești?

— Povești cu nori, cu râuri curgătoare, cu semințe, cu boabe de grâu, cu poieni, cu boabe de struguri... Minunate povești! Dar, ca să le poți asculta, trebuie să pricepi vorbele picăturilor de apă, și vorbele și cântecul lor, și graba cu care se strâng în pâraiașe și aleargă, aleargă...

Nici nu-și sfârși ploaia cuvintele ei fermecate și bune, că pe pervazul ferestrei poposi o rândunică.

(Călin Gruia, *O întâmplare deosebită*)

11. Locul unde se desfășoară acțiunea este:
a. în camera Marinei;
b. la școală;
c. în parc;
d. în pădure.
12. Personajul principal este:
a. ploaia;
b. ceasul;
c. Marina;
d. rândunica.
13. Personajele cu care vorbește Marina sunt:
a. ceasul, norii;   c. ploaia, rândunica;
b. ceasul, ploaia;   d. ploaia, covorașul.

14. Sfatul primit de la ceas este:
- să culeagă strugurii;
  - să admire poienile și râurile;
  - să nu stea degeaba pentru că timpul e prețios;
  - să realizeze ceva util pentru casa ei.
15. Ideea principală, care nu se potrivește textului, este:
- Singurătatea Marinei;
  - Covorașul Marinei;
  - Povestea ceasului;
  - Povestea ploii.
16. Învățătura care se desprinde din text este:
- Bogăția este trecătoare, dar bunătatea sufletului este veșnică;
  - Cinstea este o calitate prețioasă pe care trebuie să o păstrezi mereu;
  - Munca te ajută să realizezi lucruri frumoase, să nu te plictisești;
  - Părinții vor binele copiilor.
17. În text, cuvântul **ceas** are înțelesul:
- interval de timp de o oră;
  - instrument care servește la măsurarea intervalelor de timp – ceasornic;
  - moment, clipă;
  - slujbă religioasă săvârșită la anumite ore din zi.
18. Expresia verbală **își dădu seama**, din text, nu se poate înlocui cu verbul:
- se lămuri;
  - ascultă;
  - pricepu;
  - constată.
19. S-a folosit repetiția verbului **aleargă** în răspunsul dat de către ploaie pentru:
- a sublinia acțiunea, intensitatea și viteza cu care se desfășoară aceasta;
  - a atribui însușiri omenești obiectelor;
  - a evidenția însușirile neobișnuite ale lucrurilor;
  - a alătura doi termeni pe baza unor însușiri comune.
20. Punctele de suspensie s-au folosit în text pentru:
- a separa cuvinte sau grupuri de cuvinte ce caracterizează pe cineva, care explică ceva;
  - pentru a separa cuvinte sau grupuri de cuvinte ce completează vorbirea cuiva;
  - a arăta o pauză, o întrerupere în șirul vorbirii;
  - pentru a separa de restul propoziției numele unei ființe care este strigată sau cuvintele care arată o strigare.

C. *Vântul de la miazăzi*
Cu zăpadă se hrănește,
Într-o noapte și-ntr-o zi,
El pe dealuri o topește.
Și când suflă și când trece
Peste gheața ce se moaie,
Iarna tristă, iarna rece,
Varsă lacrimi, lungi și roaie.

(Vasile Alecsandri, *Vântul de la miazăzi*)

- 21.** Fenomenul naturii înfățișat în poezie este:
a. furtuna;   b. vântul de   c. bruma;   d. tunetul.
la miazăzi;
- 22.** Sensul versurilor **Vântul de la miazăzi/Cu zăpadă se hrănește** este:
a. vântul alungă   b. vântul   c. vântul de la   d. vântul de la
de pe cer norii   ciufulește părul   miazăzi este un   miazăzi este un
mititei;   copiilor;   vânt rece;   vânt cald, care
topește zăpada.
- 23.** Versul din care ai aflat cât durează topirea zăpezii este:
a. *Și când suflă*   b. *El pe dealuri*   c. *Într-o noapte*   d. *Peste gheața*
și când trece;   *o topește;*   *și-ntr-o zi;*   *ce se moaie.*
- 24.** Iarna este **tristă** pentru că:
a. zăpada cade   b. copiii înalță   c. vântul cald   d. crivățul
neîncetat, ca o   oameni de   topește zăpada   spulberă zăpada.
pulbere fină și   zăpadă;   și vine
deasă;   primăvara;
- 25.** **Lacrimile** iernii sunt:
a. straturile   b. șiroaiele de apă,   c. fulgii de nea,   d. cojoacele
de zăpadă;   care apar după   care plutesc în   Babei Dochia.
topirea zăpezii;   aer;
- 26.** Înșușirea neobișnuită pentru iarnă este:
a. rece;   b. tristă;   c. lungă;   d. geroasă.
- 27.** Sinonimul (cuvântul cu înțeles asemănător) pentru cuvântul **miazăzi** este:
a. miazănoapte;   b. sud;   c. răsărit;   d. vest.
- 28.** Verbele din poezie sunt la timpul:
a. prezent;   b. trecut;   c. viitor;   d. prezent și
trecut.
- 29.** Verbul **se topește** are la timpul trecut, persoana a III-a, numărul plural, forma:
a. sau topit;   b. se topesc;   c. se vor topi;   d. s-au topit.
- 30.** Consoanele din cuvântul **lacrimi**, în ordine alfabetică, sunt:
a. c, r, m, l;   b. m, c, l, r;   c. c, m, l, r;   d. c, l, m, r.